

ערב תרבות – לוקחים את ההיסטוריה בחזרה

מטרות

1. נלמד יחד על מהי קריאה קווירית.
2. נציג סיפורים ורגעים היסטוריים באופן קווירי בתור ההיסטוריה שאולי הייתה.

נספחים

הגדרה לקריאה קווירית

עזרים

דפים ועטים
סרקו/מחשב ורמקולים.
קישור לסרטון על יציאת מצרים.
תלבושות

מהלך

1. נקרא ביחד הגדרה מתוך ויקיפדיה ל"קריאה קווירית".

אמור.י: היום נתנסה ביחד בקריאה קווירית בהיסטוריה, ננסה למצוא את מה שלא סיפרו לנו ואולי היה או להכניס מסרים שנוכל להזדהות איתם להיסטוריה.

למדריך.ה: אין צורך להתעכב יותר מדיי על מילים לא מובנות בהגדרה, חשוב להבין את העיקרון של הקריאה הקווירית והוא לבחור לקרוא טקסט באופן שהוא מנסה לתת מבעד למונחים המקובלים ולמצוא בו אפשרויות אחרות, קוויריות (חורגות)/להטביות שמספרות את סיפורנו. בקריאה קווירית נניח שמה שאנו רוצים לשמוע לא נכתב במפורש כי לא היה מקובל אבל הוא נמצא בתוך הטקסט ונחלץ את המסרים הסמויים ממנו.

2. **נצפה** בסרטון שמציג ראיון על הצגה שהעלו הפיות הרדיקליות בשנות ה-90 שמספר על יציאת מצרים מזווית אחרת על מנת לקבל דוגמה לקריאה קווירית בטקסט.

<https://www.youtube.com/watch?v=8idSUMuxQ6U>

3. **נתחלק** ל-3 קבוצות וכל קבוצה תצטרך לשכתב אגדת ילדים אחרת באופן קווירי (בקווים כללים לא יותר מעמוד) – כיפה אדומה, סינדרלה, שלגיה. לאחר 10 דקות נתכנס וכל קבוצה תספר את "הסיפור האמיתי" שלה.

למדריך ה: הכוונה היא שהם ישנו פרטים בסיפור שיכניסו דמויות וסממנים להט"בים, לדוגמה שהזאב הוא טרנס וכיפה אדומה בכלל הייתה טרנספובית ושבתא שלה גם עברה שינויי והיא לא יכלה להכיל את זה. או שמי שנישקה את שלגייה הייתה בכלל נסיכה וכו...

4. **נחלק** את הקבוצה שוב ל-3-4 קבוצות, כאשר כל קבוצה צריכה לבחור אירוע היסטורי כלשהו ולהציג אותו עם פרשנות קווירית/להטבית כדוגמת הסרטון שראינו. (זה יכול להיות כל אירוע מהארץ או מהעולם, סיפור של חג, קטע מהתנ"ך וכו...). ניתן להעזר בתלבושות שתביאו מראש.

5. נסדר את כיתת הפעילות בשורות וכל קבוצה תעלה בתורה להציג את ההיסטוריה שאולי הייתה.

קריאה קווירית

הוא מונח בתורת הספרות המודרנית, והוא אחד המונחים המעשיים השאובים מהתאוריה הקווירית. משמעות המונח "קריאה קווירית" היא קריאת טקסטים, במאמרים, בספרים או בחלק מהם, תוך עיון ביקורתי ואי קבלה של המשולש המגדרי ההטרסקסואלי הכפוי.

לפי התאוריה הקווירית, "המשולש המגדרי" הוא התייחסות לשלושת המושגים "מין ביולוגי", "מגדר", ו"נטייה מינית", כאל שלוש צלעות במשולש חברתי כפוי, משולש שהחברה השמרנית מקבלת את הקשר בין צלעותיו כדבר מובן מאליה ולעתים קרובות כדרך ה"לגיטימית" היחידה. הקשר המצופה בין שלושת המושגים מכונה על ידי ג'ודית באטלר" הפיקציה של קוהרנטיות הטרסקסואלית". משמעותו היא, כי אופן ההתייחסות התרבותית והחברתית, המתבטאת גם בספרות, מצפה, ויש האומרים כופה, על אדם שמבחינה ביולוגית הוא זכר, לנהוג בהתאם למגדר "גברי" ולא "נשי", ולהימשך מבחינה ארוטית לנשים ולהפך כשמדובר באדם שמינו הוא נקבה. הטענה היא כי ציפייה זו היא כפייה של דעת הרוב על מיעוט גדול, בעל זהות אישית ומינית שונה מה"מצופה", תוך ביטול הלגיטימיות לקיומו.

הקריאה הקווירית מחפשת בטקסטים מסרים גלויים או חבויים, השוברים את המשולש המגדרי. הקריאה הקווירית מייחסת חשיבות למאסות היוצאות כנגד המשולש המגדרי הכפוי, למשל אצל יוצרים כמישל פוקו או כג'ודית באטלר. בנוסף, יש בה שימת לב לטקסטים שבהם קיים תיאור של גבר או של אישה שאינם נכנעים לתביעות החברתיות הנוקשות, הכופות תרבות של זהות הטרסקסואליות מגדרית אחידה, כדוגמת הספרים מוות בוונציה, תמונתו של דוריאן גריי, אורלנדו, הסרטים מרד הנעורים, הדוויג והשארית העצבנית, ועוד.